

“Incorporo episodis de la memòria als relats perquè són argumentals”

Sergi Pàmies (París, 1960) publica a Quaderns Crema un nou llibre de relats, *La bicicleta estàtica*.

—Heu dirigit, constatem, el vostre objectiu cap a camps nous. Hi ha relats personals, autobiogràfics, i també n’hi ha més que abans amb referents culturals, del cinema a la literatura. És una decisió premeditada?

—No és premeditada en la major part de casos. L’única cosa que vaig haver de decidir era si fer explícites les referències viscudes o de la memòria, i això sí que va ser premeditat. Un cop vist que era absurda aquesta prevenció, vaig optar per fer-les explícites. La resta dels contes m’han vingut amb naturalitat. I hi ha coses que ja havia fet, com el món de la parella, de les decepcions de l’amor. I també el joc amb l’ofici d’escriure, però no són experiments, sinó recursos. M’agrada explicar una història i explicar com la fas. Potser l’element més diferencial seria la presència explícita de la memòria, per fer ficció, evidentment.

—Allò que comenceu explicant que els pares us van engendrar després de veure *Le notti di Cabiria*, s’acaba amb una visita als estudis de Cinecittà que serveix per a arrodonir el relat. Aquesta visita també és real?

—Sí. Completament. Vaig anar-hi a fer un reportatge. No tenia cap necessitat d’inventar-m’ho, ja ho havia viscut. Vaig incorporar-hi els episodis de la memòria perquè eren més versemblants que no si me’ls inventava. I a més són argumentals, no són circumstancials.

—Per què heu triat el títol de *La bicicleta estàtica*, que no és de cap conte?

—Darrerament els títols no són de cap conte. Em sembla que és la millor manera de titular un recull de contes, tret que n’hi hagi un de molt més extens que els altres. I que sigui una pinzellada sobre l’esperit del llibre. En aquest cas hi conflueixen un seguit d’atractius. La senzillesa —jo venia d’uns títols llargs—, el fet de ser absurd, perquè fas un esforç estàtic, estèril, i perquè l’acabes deixant arraconada com un record d’allò que has de fer i no fas. I les tres coses juntes em resulten simpàtiques. La suma d’absurd i dimensió simbòlica d’una determinada edat.

Sergi Pàmies publica el recull de relats *La bicicleta estàtica*, als Quaderns Crema.

—Cal descriure els personatges amb poques pinzellades i, tot i que molts són víctimes del tòpic, eviteu que caiguin en el ridícul. Mai no són caricatures. I aquí menys que mai. Diríeu que els vostres personatges són ara més humans?

—Sí. És probable. No hi ha una voluntat deliberada que sigui així. Però sí que hi ha un cert component existencialista. M’interessa tant l’aspecte absurd i còmic com l’existencial i profund. El fet de dibuixar els personatges amb poques pinzellades indica que treballa amb idees i emocions molt primes. No tindria sentit desenvolupar molt un personatge amb unes idees tan primes. He d’adequar l’ambició de la idea als recursos que tinc per a escriure-la.

—Els anys no us han fet més amable amb la condició humana, menys crític, menys sarcàstic?

—Sí. Hauríem d’afinar amb els adjectius. Més resignat, més tolerant. El sarcasme, amb relació a la resignació, fins i tot al respecte,

seria antinatural. La ironia s’hi escau més. El sarcasme generaria crueltat.

—Al relat que comenteu, la vostra relació amb *El petit príncep*, no teníeu por de convertir-vos en un erudit, en un crític i, per tant, caure en la petulància?

—No, perquè és un relat gairebé notarial, un reportatge, de les dificultats d’un lector a llegir determinats clàssics.

—Què heu de tenir d’un conte abans d’escriure’l?

—L’obsessió. Hi ha d’haver una idea prou potent que t’hagi obsedit durant un temps i del qual quedi algun aspecte per resoldre. Has de tenir una obsessió incompleta i que només escrivint-la la satisfacis. Penso que és prou important, o necessari. Com un procés de selecció natural, les idees més potents són les que acabaran guanyant.

—Llenceu contes pràcticament acabats a la paperera?

—Sí. És imprescindible. És molt difícil que tot allò que escrius tingui una coherència i un nivell que satisfaci el projecte que tens. Diria que en sacrifico un terç. També és veritat que amb els anys, el procés previ de selecció és cada vegada més important. Només t’hi poses quan ho tens molt pensat.

Lluís Bonada